

Koopvaardij

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij

PENSIOENKOMPAS

Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Bestemming van uw pensioenreis

Informatiebijeenkomsten

4

Interview:
voorzitter bestuur
Bpf Koopvaardij
Hylke Hylkema

10

Waarom beïnvloedt
de lage rente de
dekkingsgraad?

18

Informatie-
bijeenkomsten

25

Versterkt u ons
klantpanel?

6

Hoe 'vaart' u
op onze website?

15

Bedrijf in beeld

Vroon Offshore Services

Wie haalden Kim Le
uit het water?

22

8

**Pensioenopbouw bij
arbeidsongeschiktheid
aangepast**

12

**Bestemming van
uw pensioenreis:**

Eerder met pensioen
gaan dan 67 jaar

20

Kort nieuws

26

Prikbord

De rubriek voor 'oude foto's'
en oproepen voor evenementen
van en voor (oud) zeevarenden
en geïnteresseerden.

Beste lezer,

Voor u ligt een nieuw exemplaar van PensioenKompas. In dit nummer vindt u onder meer een interview met de voorzitter, de heer Hylkema, en het bijzondere verhaal van een Vietnamese bootvluchteling, mevrouw Cao. Daarnaast veel interessante artikelen over uw pensioen maar ook een kennismaking met een bedrijf in onze sector, namelijk Vroon Offshore Services.

Als u dit leest is waarschijnlijk de financiering geregeld van de Griekse schuldenlast. Al blijft dit thema naar mijn verwachting de komende jaren een rol spelen op de financiële markten en zal het met enige regelmaat de gemoederen bezig blijven houden.

Een ander thema is de transparantie van kosten. Bpf Koopvaardij staat daar volledig achter. Het pensioenfonds is al enige tijd bezig om de transparantie nog verder uit te breiden en tegelijk de kosten te reduceren.

Met betrekking tot de ontwikkeling van de dekkingsgraad werkt de lage stand van de rente nog steeds tegen de pensioenfonds omdat een lage rente betekent dat we veel vermogen in kas moeten hebben om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Het helpt ook niet dat De Nederlandsche Bank (DNB) inmiddels de spelregels heeft aangepast (een nieuwe berekening van het verwachte rendement) waardoor de benodigde reserves van Bpf Koopvaardij weer met ongeveer 2% zijn gestegen. Naast de eerder genoemde rente zijn er de laatste jaren verschillende oorzaken geweest (zoals een nieuw toetsingskader, een lager toegestaan opbouwpercentage door de politiek en het feit dat we allemaal steeds ouder worden) die hebben geleid tot druk op de dekkingsgraad van het pensioenfonds. We zien echter dat de dekkingsgraad van ons pensioenfonds desondanks tamelijk stabiel is gebleven. Maar bovengenoemde oorzaken belemmeren wel de mogelijkheid tot indexatie.

Ik hoop dat het economisch herstel doorzet zodat er uiteindelijk meer stabiliteit zal komen en de rentevergoedingen de komende jaren gaan oplopen. Verder maak ik u nog attent op het feit dat het pensioenfonds ook bezig is de verbinding met u als deelnemer te versterken. De sterke verbinding bleek al uit de respons bij eerder gehouden verkiezingen, maar we zien dat ook terug in recent georganiseerde informatiebijeenkomsten. Inmiddels zijn er bijeenkomsten geweest in Rotterdam en Groningen en staat er voor 14 oktober 2015 een bijeenkomst op het programma in de omgeving Utrecht. Ook voor volgend jaar zijn er plannen om weer verschillende bijeenkomsten te organiseren. Ik hoop u daar te zien. Voor nu wens ik u veel leesplezier toe.

Erwin Cramer,
Directeur Bestuursbureau
Bpf Koopvaardij

Officieel is hij sinds vorig jaar zelf met pensioen. Reden voor een interview met Hylke Hylkema, de voorzitter van het bestuur van Bpf Koopvaardij. Over hoe Bpf Koopvaardij erbij staat, over hemzelf en over doorwerken na je 65e.

‘Belangen behartigen past bij mij, ik zat als kind ook al in schoolbesturen’

Van tachtig naar veertig uur
‘Vorig jaar eindigde van rechtswege mijn arbeidsovereenkomst. Maar mijn werk bij vakvereniging Nautilus International was nog niet af. Dus heb ik afgesproken om nog twee en een halve dag per week door te werken. Daarnaast ben ik voorzitter van twee pensioenfondsen:

Bpf Koopvaardij en het pensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart. Dat vraagt gemiddeld samen ook wel drie dagen werk. Vandaar dat mijn vrouw gekscherend concludeerde: je bent van tachtig uur per week naar veertig uur gegaan.

Ik ben fit genoeg, er is nog behoefte aan mijn inbreng. Maar de bedoeling is om mijn bezigheden voor Nautilus International naar nul terug te brengen. We hebben afgelopen jaar goede nieuwe collega's weten te binden, ik ben aan het overdragen. Van sommige dingen hoef ik niets meer te vinden.’

Vakbondswerk

‘Ik was stuurman op de grote handelsvaart, zoals dat toen heette. En vanaf dag één was ik lid van de vakbond. Dat belangen behartigen paste wel bij mij, ik zat als kind ook altijd in schoolbesturen en dergelijke. Dus toen er een vacature was – we woonden toen in Groningen –

wilde ik het wel proberen en zouden we voor een jaartje naar Rotterdam gaan. Dat is nu veertig jaar geleden. We zijn in Dordrecht gaan wonen, en het werk pakte mij enorm.

‘Niets meer doen is niets voor mij’

In zo'n kleine organisatie kun je heel veel doen, en ik werkte in mijn eigen beroepsveld. Ik kwam steeds oud-collega's tegen en ik kon wat voor ze betekenen. Ik zal niet zeggen dat ik deze carrière precies zo heb gekozen. Het is me een beetje overkomen, maar het past wel heel goed bij mij.’

Leden opzoeken

‘In de jaren tachtig heb ik drie jaar voor de vakbond in Singapore gezeten. Dan bezocht ik Nederlandse schepen. Het moeilijke in de koopvaardij is altijd: de mensen zitten of op zee of ze zijn met verlof. Maar wij wilden als vakbond niet wachten tot ze ons opzochten. Dus hoe kwam je dan met ze in contact: door aan boord te gaan. Niet alleen als er wat

aan de hand was, maar gewoon: de mensen informeren, discussies voeren. Ophalen hoe ze over de dingen dachten. Die contacten maakten het een erg levendige tijd. Het zelf opzoeken van de leden vond ik een buitengewoon leuke ervaring. Het werken en wonen in Singapore, met het gezin, trouwens ook.’

Krachten bundelen

‘Bij de vakbond heb ik gezien wat het bundelen van krachten kan opleveren. Nautilus NL was de bond voor varende in de binnenvaart en in de zeevaart. In 2009 zijn we samengegaan met de Engelse maritieme vakbond en in 2012 kwamen daar de Zwitsers bij, en per 1 januari van dit jaar is in Nederland de waterbouw erbij gekomen. We zijn nu een maritieme vakorganisatie met 25.000 leden. Dan tel je internationaal behoorlijk mee.

Of de pensioenfondsen ook zouden moeten samengaan? Er wordt wel eens over gepraat. Voor Bpf Koopvaardij is het in elk geval geen must, dat pensioenfonds is zeker toekomstbestendig. Het vergrijsst ook niet meer, we zijn in dat opzicht ‘over de top’ heen. Bij het pensioenfonds voor de Rijn- en Binnenvaart is het ook geen absolute noodzaak. En de waterbouw heeft

Hylke Hylkema

Voorzitter van
het bestuur van
Bpf Koopvaardij.

Zijn eerste termijn loopt in 2016 af. Hij werkte het grootste deel van zijn loopbaan bij vakbond Nautilus International. Waar hij sinds zijn pensioen nog steeds twee en een halve dag werkzaam is om wat klussen af te maken, zoals hij het zelf noemt. Hylkema is 66 jaar en woont met zijn vrouw in Rotterdam. Hij heeft twee zoons van 41 en 36 jaar en vier kleinkinderen (van anderhalf tot acht jaar).

6 Interview

zijn eigen uitvoeringsorganisatie, dus dat maakt het wat ingewikkelder. Maar het is geen geheim dat ik wel voordelen zie in een groot maritiem pensioenfonds. Ook voor deelnemers en werkgevers, want er zijn ondernemingen die in meerdere sectoren actief zijn en er zijn werknemers die tussen de sectoren wisselen. Die worden nu geconfronteerd met verschillende pensioenfondsen.'

Prestatie

'Het is moeilijk om het van jezelf te zeggen, maar Bpf Koopvaardij heeft het echt goed gedaan de afgelopen tijd. We hebben niet hoeven korten en afgelopen jaar zelfs half kunnen indexeren (verhogen). We scoren hoog op klanttevredenheid en ook De Nederlandsche Bank (DNB) stelt ons in sommige opzichten als voorbeeld voor andere pensioenfondsen. De grootste prestatie afgelopen jaar is de totstandkoming van het nieuwe pensioencontract: de uitwerking en de omzetting van alle aanspraken naar 67 jaar. Een compliment aan allen die daarin een rol hebben gespeeld, met een bijzondere vermelding voor de sociale partners. Het is best een pijnlijk proces geweest, want zeevarenden vinden dat ze voor hun 67e met pensioen moeten kunnen. Maar een pensioen met zestig jaar is echt niet meer te betalen. In 2006 was de pensioenleeftijd nog zestig. Dus er is in tien jaar tijd zeven jaar van de pensioenen afgegaan. Dat is nogal een verandering van je perspectief. Logisch dat mensen daar emotioneel onder zijn, zoals blijkt op onze informatiebijeenkomsten in het land.

De grote vraag is welk werk mensen van 65 of 66 jaar fysiek nog aankunnen. Daar wordt nu veel over gepraat. De kunst is om iemand gezond maar vooral ook zinvol aan het werk te houden.'

Afbouwen

'Niets meer doen is niets voor mij. Ik wil graag de regie hebben over mijn eigen afbouw. Die voorzitterschappen wil ik nog wel even blijven doen. Mijn termijn bij Bpf Koopvaardij loopt in 2016 af. Ik heb desgevraagd gezegd dat ik nog één termijn daarna wil doen. Het merendeel van het bestuur zit er pas redelijk kort in, dus voor de continuïteit is het misschien goed als ik nog even blijf, en er staat voldoende frisse input tegenover de 'oude garde'. We hebben ook op alle portefeuilles een meer dan adequate bezetting. Zo ook op het bestuursbureau. Als ik er op een dag niet meer zou zijn, is er eigenlijk geen groot probleem. Maar ijs en weder dienende draag ik het stokje in 2020 over.'

Reizen

'Met reizen wachten we niet tot ik helemaal gestopt ben met werken. We gaan bijvoorbeeld regelmatig wandelen in de Ardennen en eenmaal per jaar, in de winter, gaan we een aantal weken backpacken. Daar waar het dan warm is. Dan houd ik wel mijn mails bij. Je hebt overal verbinding. Telefonisch vergaderen of besluiten nemen: als dat nodig is doe ik het ook als we met vakantie zijn. Ik vind het geen probleem dat ik, zoals sommige mensen zouden zeggen 'nooit echt weg ben'. Maar ik probeer het binnen de perken te houden hoor. En ja, ik vind dat ik genoeg tijd voor de kleinkinderen heb. Ze zijn graag bij ons, één nachtje logeren vinden ze meestal niet genoeg.'

Hoe

English? Yes, please!

Op onze vernieuwde website is een groot deel ook in het Engels beschikbaar, zoals de pagina's over werknemers, gepensioneerden en ex-werknemers. Klikk u hiervoor op de Engelse vlag rechtsboven. Ook van Mijn pensioenplanner bestaat nu een Engelstalige versie. Kent u buitenlandse collega's? Wij vragen u graag hen hierover te informeren.

For the English version of our website, please click on the UK flag at the top right. My pension planner is now also available in English. Spread the word!

‘vaart’ u op onze website?

Een jaar geleden vernieuwden wij onze website www.koopvaardij.nl zodat u alle informatie over uw (toekomstige) pensioen gemakkelijk kunt vinden. Om te toetsen of de vernieuwde website echt gebruiksvriendelijker is, vroegen wij een aantal deelnemers om de website te beoordelen. Conclusie: zij vonden de website overzichtelijk en konden de informatie vinden die ze zochten. Maar ze kwamen ook met een aantal goede verbeterpunten. Daarom zijn wij nu bezig met een verbeteringsslag.

Passend bij het beeld van Bpf Koopvaardij

Op de website vindt u alle informatie over onze regeling en wat voor u van belang is om te weten over uw pensioen. Uit de beoordeling kwam naar voren dat de teksten duidelijk zijn en de uitleg van begrippen snel wordt gevonden met de pop-up functie. De ‘look and feel’ past bij het beeld van Bpf Koopvaardij.

Informatie afgestemd op uw situatie

De informatie op onze website is ingedeeld per doelgroep. Op de homepage maakt u de keuze of u nu in de koopvaardij werkt en pensioen opbouwt, gepensioneerd bent, of op dit moment in een andere sector werkt. Of dat u werkgever bent. Zo komt u in het gedeelte van de website dat op uw informatiebehoefte is afgestemd. Wel blijkt dat hierin een aantal benamingen duidelijker kunnen, zodat u nog gemakkelijker de

informatie vindt die u zoekt. Dit nemen wij mee in onze verbeteringsslag.

Mijn pensioenplanner

Weten hoe het zit met uw pensioen is belangrijk. Hiervoor kunt u Mijn pensioenplanner gebruiken. De planner is vernieuwd en is weer beschikbaar via onze website. Wilt u bijvoorbeeld weten hoeveel pensioen u ontvangt als u eerder wilt stoppen? Bereken het zelf met Mijn pensioenplanner.

Heeft u tips? Mist u iets op onze website? Laat het ons weten!

Om uw ‘vaart’ op onze website nog beter te maken horen wij graag of u zaken anders zou willen zien op onze website. Mist u iets? Of heeft u tips? Stuur u deze dan naar servicedesk@koopvaardij.nl.

Pensioenopbouw bij aangepast

Bent u (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt met een WAO- of WIA-uitkering? U kunt dan (onder bepaalde voorwaarden) toch pensioen blijven opbouwen bij Bpf Koopvaardij. Afhankelijk van uw arbeidsongeschiktheidspercentage betaalt Bpf Koopvaardij een deel van uw pensioenpremie. Dit noemen wij premievrije deelname. Met de nieuwe pensioenregeling is deze pensioenopbouw aangepast.

Als uw arbeidsongeschiktheidspercentage verandert, dan verandert ook het percentage van de pensioenpremie dat Bpf Koopvaardij voor u betaalt. Deze percentages zijn aangepast in de nieuwe pensioenregeling. Ook is de maximale leeftijd tot wanneer u pensioen kunt opbouwen bij arbeidsongeschiktheid gewijzigd. Tot 1 januari 2015 was de maximale leeftijd voor pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid zestig jaar. Met de nieuwe pensioenregeling gaat deze pensioenopbouw door tot maximaal uw AOW-leeftijd. Dat is omdat uw WAO- of WIA-uitkering ook doorloopt tot aan uw AOW-leeftijd.

Daarnaast wordt uw pensioengevend salaris niet meer jaarlijks aangepast. U vindt uw pensioengevend salaris op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO). Deze aanpassingen in de pensioenopbouw zorgen ervoor dat de premie voor uw pensioen betaalbaar blijft.

Bpf Koopvaardij krijgt automatisch bericht van het UWV bij arbeidsongeschiktheid. Als u in aanmerking komt voor premievrije deelname ontvangt u van ons bericht. Als u geen bericht ontvangt en denkt voor premievrije deelname in aanmerking te komen, neemt u dan contact op met onze Servicedesk.

Voorwaarden gedeeltelijke premievrije deelname op basis van WIA

- U bent vanwege uw arbeidsongeschiktheid ontslagen;
- U heeft recht op een loongerelateerde WIA-uitkering;
- U was op de datum waarop uw deelname aan de pensioenregeling laatstelijk begon niet al arbeidsongeschikt wegens ziekte, zwangerschaps- of bevallingsverlof of niet al tenminste 35% arbeidsongeschikt;
- U verstrekt Bpf Koopvaardij de informatie die wij nodig hebben voor uw premievrije deelname.

Wanneer stopt uw gedeeltelijk premievrije deelname?

- Op uw pensioeningangsdatum, maar uiterlijk bij het bereiken van uw AOW-leeftijd (voorheen was dit zestig jaar. Bereken uw AOW-leeftijd op www.svb.nl);
- Als u voor minder dan onderstaand percentage arbeidsongeschikt wordt verklaard:
 - WIA: 35%
 - WAO: 25%
- Als u aan Bpf Koopvaardij niet de informatie verstrekt die wij nodig hebben voor uw premievrije deelname.

Neemt u een andere baan aan of gaat u deelnemen aan een andere pensioenregeling? Neem dan contact op met onze Servicedesk om te bespreken wat dit voor uw premievrije deelname bij Bpf Koopvaardij betekent.

arbeidsongeschiktheid

Foto: lift bij het VOC-schip van Het Scheepvaartmuseum in Amsterdam

Aangepaste percentages premievrije voortzetting in nieuwe pensioenregeling

Omdat uw pensioenopbouw doorloopt tot uw AOW-leeftijd, bouwt u langer pensioen op. Daarom zijn de percentages van de premievrije voortzetting per 1 januari 2015 verlaagd. In onderstaande tabellen ziet u hoeveel procent uw premievrije voortzetting is. In de linkerkolom zoekt u uw arbeidsongeschiktheidspercentage op. U ziet in de rechterkolom dan voor welk percentage u de deelname premievrij voortzet op kosten van Bpf Koopvaardij.

In geval van WAO	
Percentage arbeidsongeschiktheid	Percentage van premievrije voortzetting nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015
65 - 100%	80% (voorheen 100%)
45 - 65%	40% (voorheen 50%)
25 - 45%	20% (voorheen 25%)
0 - 25%	0% (gelijk gebleven)

In geval van WIA	
Percentage arbeidsongeschiktheid	Percentage van premievrije voortzetting nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2015
80 - 100%	80% (voorheen 100%)
65 - 80%	60% (voorheen 75%)
35 - 65%	40% (voorheen 50%)
0 - 35%	0% (gelijk gebleven)

Bent u arbeidsongeschikt en bouwt u gedeeltelijk premievrij pensioen op bij Bpf Koopvaardij?

Dan heeft u in april een brief ontvangen over de aangepaste percentages en de eindleeftijd voor premievrije deelname. Heeft u deze brief niet ontvangen? U kunt hiervoor en voor verdere vragen altijd contact opnemen met onze Servicedesk.

Waarom beïnvloedt de dekkingsgraad?

Als er één cijfer is om aan te geven hoe een pensioenfonds ervoor staat, is het de dekkingsgraad. U vindt de actuele stand altijd op onze website. De dekkingsgraad geeft aan of pensioenfondsen voldoende financiële middelen hebben om alle opgebouwde pensioenen nu en in de toekomst uit te kunnen betalen. In dit artikel leggen we uit hoe de rente – die op dit moment erg laag staat – de dekkingsgraad beïnvloedt.

Wat is de dekkingsgraad?

De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen het vermogen en de verplichtingen van een pensioenfonds. Als de dekkingsgraad 100% is, dan heeft het pensioenfonds dus precies genoeg geld (vermogen) om de pensioenen van alle huidige en toekomstige pensioengerechtigden te kunnen betalen (verplichtingen). Maar let op: hierbij is nog geen rekening gehouden met de stijgende kosten voor het levensonderhoud en de wens om pensioenen te verhogen (indexeren). Pas boven de 100% ontstaat enige reserve zou je kunnen zeggen. Om pensioenen te kunnen verhogen is daarom een dekkingsgraad nodig die duidelijk boven de 100% ligt. De dekkingsgraad stijgt wanneer het vermogen groeit en/of de verplichtingen afnemen en daalt wanneer het vermogen afneemt en/of de verplichtingen toenemen van het pensioenfonds.

$$\frac{\text{Vermogen (€)}}{\text{Verplichtingen (€)}} = \text{Dekkingsgraad (\%)}$$

De dekkingsgraad daalt als de verplichtingen stijgen

De afgelopen jaren zijn de dekkingsgraden van vrijwel alle pensioenfondsen gedaald. De belangrijkste oorzaak hiervan is niet het afnemen van het vermogen, dat is juist fors toegenomen, maar het feit dat de verplichtingen nog meer gestegen zijn. Dat heeft twee oorzaken. Mensen leven langer en daardoor moet het pensioenfonds dus langer de pensioenen betalen. Daarnaast is er een gestage daling van de rente geweest de afgelopen jaren. In Europa daalde de rente met een looptijd van dertig jaar van 6% naar 2,5%.

Belangrijke oorzaken voor de gedaalde rente zijn:

- een afzwakking van de economische groei;
- een relatief lage inflatie;
- een forse verlaging van de rente door de Europese Centrale Bank (ECB).

Een recent gestart opkoopprogramma van de ECB, dat in principe loopt tot oktober 2016, heeft ook een drukkend effect op de rente.

Bepalen of een pensioenfonds voldoende financiële middelen heeft

Het bepalen van de waarde van de verplichtingen is een ingewikkelde rekensom. Voor pensioenfondsen zijn eisen opgesteld die zijn vastgelegd in het Financieel Toetsingskader (FTK). Hierin is bepaald dat de actuele waarde van de verplichtingen moet worden berekend aan de hand van een voorgeschreven rentetermijnstructuur. Deze rentetermijnstructuur is opgebouwd uit actuele markrentes en een verwachte toekomstige rente de Ultimate Forward Rate (UFR). Deze rentetermijnstructuur wordt iedere maand door De Nederlandsche Bank (DNB) gepubliceerd.

Bij het berekenen van de verplichtingen wordt bepaald hoeveel het pensioenfonds nu aan financiële middelen moet hebben om in de toekomst de pensioenen te kunnen betalen. Bij een lagere rente moet nu meer opzij gezet worden, omdat de financiële middelen in de loop van de jaren minder snel groeien (minder rendement opleveren omdat de rente laag is). Een lagere rente betekent dus een hogere waarde van de verplichtingen. Het pensioenfonds moet dan meer geld hebben om aan zijn verplichtingen te kunnen blijven voldoen.

Voorbeeld

Het grote effect van de rentestand lichten we toe met een rekenvoorbeeld. Stel iemand gaat over 15 jaar met pensioen

de lage rente

en krijgt dan een pensioen van € 8.000 per jaar. Om dit pensioen levenslang te kunnen betalen moet het pensioenfonds als het pensioen ingaat ongeveer € 100.000 aan financiële middelen hebben. De berekening van de nu daarvoor benodigde hoeveelheid geld (als er verder geen geld meer wordt ingelegd) is dan als volgt:

Benodigd	Rentepercentage	Benodigd bedrag
€ 100.000	3,5%	€ 59.689
€ 100.000	2,5%	€ 69.047

Bij een rente van 3,5% is nu € 59.689 nodig om over 15 jaar ongeveer € 100.000 aan financiële middelen te hebben. Maar bij een rente van 2,5% is € 69.047 nodig om over 15 jaar ongeveer € 100.000 aan financiële middelen te hebben. Dit is een verschil van maar liefst € 9.358. Anders gezegd: bij de lage rente van 2,5% is 15% meer inleg nodig om over 15 jaar dezelfde € 100.000 beschikbaar te hebben dan wanneer de rente op 3,5% zou staan. Als de rente daalt, worden de toekomstige verplichtingen dus als het ware 'duurder'.

Hoe beïnvloedt de rente de dekkingsgraad?

De dekkingsgraad wordt bepaald door het vermogen te delen door de verplichtingen van het pensioenfonds.

Hieronder een rekenvoorbeeld om de invloed van de rente op de dekkingsgraad te laten zien.

Voorbeeld

Stel het vermogen van het pensioenfonds is € 80.000. De verplichtingen worden berekend op basis van de rentestand.

Bij een rente van 3,5% is de dekkingsgraad dan:

$$\frac{80.000}{59.689} = 134\%$$

Bij een rente van 2,5% is de dekkingsgraad dan:

$$\frac{80.000}{69.047} = 116\%$$

Uit dit voorbeeld blijkt dat een daling van 1% in rente een verschil oplevert van maar liefst 18% in dekkingsgraad. Dat kan het verschil betekenen tussen het wel of niet verhogen van de pensioenen.

Het 'beschermen' van de dekkingsgraad

Om de dekkingsgraad te beschermen gebruikt het pensioenfonds producten waarvan de waarde voor een belangrijk deel afhankelijk is van de ontwikkeling van de rente. Door gebruik te maken van deze producten wordt het effect van een rentedaling beperkt. Dit werkt dus als een soort verzekering tegen het risico van een rentedaling, waardoor de dekkingsgraad minder gevoelig wordt voor een rentebeweging.

Het pensioenfonds dekt het renterisico op basis van de voorgeschreven rentetermijnstructuur (UFR) voor 85% af. De reden om niet volledig af te dekken is het verlies aan opwaarts potentieel bij een stijgende rente. De huidige rentevergoeding is zeer laag. Bpf Koopvaardij is van mening dat de huidige rentevergoeding geen goed beeld geeft van de risico's die worden gelopen. Anders gezegd: de vergoeding (= rente) die je nu voor je spaargeld krijgt is te laag, ook als pensioenfonds. De verwachting is dat op een bepaald moment de rente weer gaat stijgen (en dat de kans op een verdere stevige daling van de rente beperkt is). Het gevolg van een stijging van de rente is een waardedaling van de verplichtingen (hoe hoger de rente, des te lager de verplichtingen) en een verlies op de producten die ervoor zorgen dat het renterisico is afgedekt. Als niet het hele renterisico wordt afgedekt, heeft de hogere rente een positieve invloed op de dekkingsgraad. De kans om dan bijvoorbeeld in de toekomst de pensioenen te kunnen verhogen neemt hierdoor toe. Vanwege deze zienswijze heeft het pensioenfonds besloten om vanaf medio 2015 de rente afdekking te verlagen. Daarvoor is een beleid opgesteld die het niveau van de rente afdekking afhankelijk maakt van het niveau van de 10-jaars rente. De verwachting is dat bij de actuele rentestanden de rente afdekking uit zal komen op ongeveer 55%.

De bestemming van uw pensioenreis:

Eerder met pensioen

Denkt u al na over uw pensioen?

Voordat u met pensioen gaat kunt u een aantal keuzes maken over uw pensioen. In de reeks 'De bestemming van uw pensioenreis' leggen wij u graag de verschillende keuzes uit. Zodat u kunt zien welke bestemming bij u past. In dit artikel: eerder met pensioen gaan dan 67 jaar.

Iedereen heeft een eigen pensioenreis. De reis bestaat uitwerksituaties en persoonlijke situaties die van invloed zijn op het opbouwen van uw pensioen. En dan is de vraag: wat kunt u met uw opgebouwde pensioen? Hoe vervolgt u uw pensioenreis naar uw bestemming? Welke bestemming kiest u? Oftewel welk pensioen past bij u? Belangrijk is om in kaart te brengen wat uw persoonlijke levenssituatie is. En welk effect de verschillende keuzes hebben op uw pensioen.

A. De onderdelen van uw pensioen

Uw pensioen kan uit drie verschillende onderdelen bestaan:

1. AOW-uitkering van de overheid

Kijk voor uw AOW-leeftijd op www.svb.nl

2. Pensioen via uw werkgever(s)

Kijk voor een totaaloverzicht van uw pensioen op mijnpensioenoverzicht.nl

3. Inkomen dat u zelf heeft gespaard

Bijvoorbeeld via banksparen of een lijfrente

gaan dan 67 jaar

B. Stel uzelf de volgende vragen:

1. Wat wil ik straks doen als ik met pensioen ga en hoeveel geld heb ik daarvoor nodig?

Hoe ziet u uw leven voor zich als u met pensioen gaat? Wat wilt u doen? En hoeveel geld denkt u daarvoor nodig te hebben? Zet dit voor uzelf op een rij. De website www.nibud.nl van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting kan u hierbij helpen. Daar kunt u berekenen wat uw gemiddelde uitgaven zijn als u met pensioen bent.

2. Wanneer wil ik stoppen met werken?

Bedenk op welke leeftijd u zou willen stoppen met werken. Zodat u kunt nagaan wat uw pensioenopbouw is op uw gewenste pensioenleeftijd. Dit kunt u berekenen in Mijn pensioenplanner. Als u eerder met pensioen gaat dan 67 jaar wordt uw maandelijkse pensioen wel lager.

3. Vanaf welke leeftijd ontvang ik AOW?

U kunt uw AOW-berekenen op www.svb.nl. Voor iedereen die nu nog geen AOW ontvangt ligt de AOW-leeftijd inmiddels later dan 65 jaar. Als u eerder dan uw AOW-leeftijd met pensioen wilt gaan, krijgt u te maken met een AOW-gat. U ontvangt dan nog geen AOW naast uw pensioen. In de nieuwe regeling van Bpif Koopvaardij zijn er verschillende manieren om een

AOW-gat op te lossen. Meer informatie hierover vindt u in het PensioenKompas van februari 2015. Of kijk op onze website. Met Mijn pensioenplanner kunt u zelf de effecten van eerder met pensioen gaan berekenen.

Als u van mening bent dat voor de extra maanden van het AOW-gat een aparte regeling moet komen, laat u ons dat dan weten.

4. Heb ik een partner en wat is de pensioensituatie van mijn partner?

Bij Bpif Koopvaardij bouwt u partnerpensioen op. Heeft u een partner? Kijk dan eerst naar zijn of haar pensioensituatie. Bouwt uw partner zelf voldoende pensioen op of niet? Kijk voor uitleg van het begrip 'partner' op onze website.

5. Heb ik netto prepensioen opgebouwd?

Heeft u netto prepensioen opgebouwd? De opbouw van uw netto prepensioen is per 1 januari 2015 beëindigd. Het netto prepensioen dat u opbouwde tot 1 januari 2015 is omgezet naar een netto prepensioen van 62 tot 67 jaar. Een half jaar voordat u 62 jaar wordt ontvangt u een brief van ons met de mogelijkheden. U kunt uw netto prepensioen ook vanaf 60 jaar in laten gaan. Hiermee wordt uw maandelijkse bedrag wel lager.

“Ik heb altijd pensioen opgebouwd met de gedachte eerder eruit te gaan. Maar er is gigantisch veel veranderd de laatste jaren met de nieuwe pensioenregeling. Samen met Koopvaardij heb ik mijn persoonlijke situatie bekeken. Want geen enkele situatie is gelijk. Ik heb heel bewust gekozen om door te varen en mijn pensioen te verdelen. Meer pensioen tot aan mijn AOW-leeftijd en minder erna. Heel prettig om zo persoonlijk geholpen te worden.”

Dhr. J. L. Yntema

C. Er zijn verschillende mogelijkheden

Als u eerder met pensioen wilt gaan dan 67 jaar, houd er dan rekening mee dat uw maandelijkse pensioen lager wordt. Uw pensioen moet dan namelijk over een langere periode aan u uitbetaald worden. Bpf Koopvaardij kent verschillende mogelijkheden om uw pensioen hierop aan te passen. Drie voorbeelden zijn:

> Eerst een hoger en dan een lager pensioen

U kunt ervoor kiezen om uw pensioen te verdelen. Zo kunt u eerst een periode meer ouderdomspensioen ontvangen. U ontvangt daarna dan minder ouderdomspensioen per maand. Dit heet een hoog/laaguitkering. Dit kan bijvoorbeeld wanneer u nog geen AOW ontvangt. U kiest dan tot uw AOW-leeftijd voor een hoger pensioen per maand. En vanaf het moment dat u AOW ontvangt heeft u een lager pensioen.

> Uitrusten van uw partnerpensioen

Heeft u geen partner? Dan kunt u uw volledige partnerpensioen uitrusten voor een hoger ouderdomspensioen. Zo heeft u maandelijks een hoger pensioen. Heeft u een partner en heeft hij/zij zelf voldoende pensioen opgebouwd? Dan kunt u, met toestemming van uw partner, uw opgebouwde partnerpensioen (of een deel daarvan) uitrusten voor een hoger ouderdomspensioen.

> Doorwerken naast uw pensioen

U kunt blijven doorwerken in de Koopvaardij-sector als uw pensioen is ingegaan. U blijft dan deelnemen aan de pensioenregeling van Bpf Koopvaardij. Dit betekent dat u dan nog steeds pensioen blijft opbouwen. Deze pensioenopbouw stopt zodra u 67 jaar wordt of als u voor die tijd stopt met werken. Uw extra opgebouwde pensioen wordt vanaf dat moment aan u uitbetaald.

D. Wilt u eerder stoppen dan 67 jaar?

Een half jaar voordat u de AOW-leeftijd bereikt ontvangt u van ons een brief met uw pensioenmogelijkheden. Bij de keuze om eerder te stoppen is het aan te raden dat u zichzelf al eerder hierin verdiept. Op onderstaande websites vindt u meer informatie.

> Bezoek Mijn pensioenplanner op onze website

Met Mijn pensioenplanner krijgt u inzicht in uw persoonlijke pensioensituatie. U kunt namelijk direct berekenen wat het effect van uw keuzes op uw pensioen is. U vindt Mijn pensioenplanner op www.koopvaardij.nl onder het kopje 'Over pensioen'.

> Kijk op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) van Bpf Koopvaardij

Elk jaar ontvangt u een UPO van ons. Hierop ziet u wat u aan pensioen heeft opgebouwd bij Bpf Koopvaardij. En hoe hoog uw pensioen wordt als u blijft opbouwen tot 67 jaar. U heeft uw UPO in juni 2015 ontvangen. Ook heeft u eind april 2015 een brief ontvangen waarin u kunt lezen wat de omzetting van uw pensioen naar 67 jaar betekent.

> Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl voor een totaaloverzicht van uw pensioen

Hier vindt u ook het pensioen dat u eventueel bij andere werkgevers buiten de Koopvaardij-sector heeft opgebouwd.

Met de veranderingen binnen de nieuwe pensioenregeling snappen wij dat het lastig kan zijn om een goed beeld te vormen van uw pensioensituatie. Komt u er zelf niet uit? Om uw persoonlijke situatie te bespreken kunt u uiteraard ook contact opnemen met onze Servicedesk via 088 - 007 98 99.

‘Met z’n allen zorgen dat je heel blijft’

‘Het allerbelangrijkste is dat je veilig thuis komt aan het eind van de dag of van je termijn.’ Zie hier de boodschap van Marjolein van Gennip, QHSE Manager bij Vroon Offshore Services in Den Helder. QHSE staat voor Quality, Health, Safety en Environment. ‘En dan zou er eigenlijk nog een ‘S’ bij moeten voor Security.’ Van Gennip bewaakt de omstandigheden waaronder ongeveer vijfhonderd personeelsleden dagelijks werken.

Vroon Offshore Services legt veel nadruk op veiligheid. Het werkt bijvoorbeeld sinds een paar jaar met een programma dat het Leaders in Safety heeft genoemd. Niet zozeer gooit het bedrijf zijn personeel dood met ‘instructies, bulletins, de checklist van Jan en de tien regels van Piet’, vertelt ze. Maar men spreekt elkaar aan. ‘Het gaat om de mentaliteit, het bewustzijn. Iemand tegen-

houden als die zonder helm of op slippers het dek oploopt. Of als ie een apparaat uit elkaar denkt te gaan halen dat nog aangesloten staat. Kortom: met z’n allen ervoor zorgen dat je allemaal heel blijft.’

Over elk incident of bijna-incident aan boord van een schip moet open en eerlijk gepraat worden. Haar afdeling verzamelt observaties,

deelt kennis en probeert voortdurend het gesprek over hoe het allemaal zo veilig mogelijk kan, gaande te houden. Daarbij is het prettig, zegt ze, dat in de offshore de kapitein geen afstandelijke man is die zich op zijn strepen beroept of nauwelijks van de brug af komt. Er is weinig hiërarchie, en veel teamgevoel. 'Ons ideaal is ook dat matrozen hun kapitein al jaren kennen, en hem wel durven aan te spreken als ze vinden dat iets anders kan.'

In totaal heeft Vroon 165 schepen. De activiteiten van de groep bestrijken allerlei sectoren en er zijn naast Breskens, Terneuzen, Barendrecht en Den Helder ook vestigingen in Stokesley (UK), Aberdeen (UK), Genua (IT), Singapore (SG) en de Filipijnen (PH). 'We zijn ship owner en ship manager. We zorgen dat alle schepen bemand worden, dat ze onderhouden worden, en dat er werk is.' Gelukkig kan het bedrijf door de veelzijdigheid tegen een stootje. Het vervoer van livestock en olieproducten bijvoorbeeld gaat op dit moment prima. Dat komt goed uit nu haar eigen sector, de offshore, een magere periode kent.

Echt crisis wil Van Gennip, die al 24 jaar bij Vroon werkt, het niet noemen. Ze kent de precieze getallen niet, maar ze weet wel dat er schepen stilliggen. Doordat de olieprijs nu zo laag is wordt er niet geïnvesteerd in olieplatforms en hoeven er minder suppliers naar de bestaande platforms, omdat die ook op een lager pitje draaien. 'Gelukkig doen we ook veel op het gebied van windenergie: bodemonderzoek, materiaal aanleveren tijdens de bouw van windmolens op zee, kabels afdekken etc. Dat is op zich een groeimarkt.'

Dat het moeilijke tijden zijn in de offshore bleek onlangs ook op een andere manier. 'Op een vacature kregen we 84 sollicitaties, terwijl het er ook wel eens drie of vier zijn geweest. Er waren veel reacties bij van mensen die altijd op projectbasis op zee hebben gewerkt, een paar maanden op en dan twee maanden af, en die nu even niet aan het werk zijn en dan noodgedwongen voor een functie aan wal gaan.' Dat speelt wereldwijd, we hadden ook reacties uit Australië. Maar het is uiteindelijk iemand uit de buurt van

Den Helder geworden, hoor. We hebben graag iemand die hier over twee jaar nog denkt te werken, en liefst over vier jaar ook nog.'

De offshore is wat Van Gennip betreft een vak apart. 'Als je wat van de wereld wilt zien, moet je niet in de offshore zijn. Het werk van onze mensen speelt zich grotendeels op de Noordzee af, een enkele keer op de Baltic of de Middellandse Zee. En het is zwaar. De omstandigheden op de Noordzee zijn over het algemeen niet vriendelijk, en met zo'n supplier lig je in een week bij tien tot vijftien verschillende platforms. Op een supplier werken mensen daarom ook geen vier maanden, dat trek je niet. Het is bijvoorbeeld vier weken op, vier weken af.'

Ook de aard van het werk is anders, en misschien wel belastender dan de koopvaardij, denkt ze. 'Een normaal schip gaat een haven in, vaak nog met een sleepboot, en ligt dan vast. Een supplier is altijd aan het manoeuvreren en laden tegelijk.' Dat manoeuvreren gebeurt tegenwoordig met behulp van DPS, Dynamic Positioning System. Dat is op zich al een probleem, want dat systeem is eigenlijk sneller ingeburgerd geraakt dan de mensen erin zijn opgeleid. Ook jonge zeevarenden zijn er nog niet altijd in geschoold, en bovendien moeten ze er eerst een half jaar vaartijd mee maken – en dat duurt een jaar, met vier weken op vier weken af – voor ze een certificaat kunnen behalen. Digitale vaardigheden zijn nu eenmaal belangrijker geworden, net zoals door de online mogelijkheden de communicatie ongelooflijk is toegenomen. Van Gennip hoort wel eens van zeevarenden dat ze dat een nadeel vinden, erkent ze. 'Vroeger gold zodra je de haven uitvoer, dat je als bemanning echt onder elkaar was. Nu heeft iedereen voortdurend met Jan en alleman contact.' Zo krijgt een kapitein ook niet meer één telexbericht per dag, maar is hij voortdurend aan het communiceren. 'Zonnetje schieten om de positie van een schip te bepalen doen ze ook niet meer. Alles gaat elektronisch, live en via internet.' Het doet wellicht wat afbreuk aan de romantiek, maar het is een gegeven. En hoewel de scheepvaart nooit geheel zonder gevaren zal zijn, komt al die techniek de veiligheid natuurlijk wel ten goede.

**Vroon
Offshore
Services**

Opgericht

Gevestigd
Vestigingen in
Personeel

Begonnen met de export van landbouwproducten en de import van kolen uit Verenigd Koninkrijk. Uitgebreid, vooral in jaren zestig, met andere ladingtypen en offshore supply. Daarnaast behoren tot de Vroon Group ook werkmaatschappijen gespecialiseerd in onder meer drogeladingvervoer, car carriers, containervaart, tankers, livestock, windturbineinstallatie en windturbine-onderhoud. Ongeveer 165 schepen in bezit, circa dertig in bestelling.

Eind 19e eeuw.

Familiebedrijf: huidig management is de vierde generatie.

Hoofdkantoor in Breskens.

Den Helder, Aberdeen, Genua en Singapore.

Vierhonderd aan wal, vierduizend aan boord.

Circa 175 deelnemers bij Bpf Koopvaardij.

Marjolein van Gennip
QHSE Manager bij Vroon Offshore Services

WOENSDAG
14 oktober 2015
omgeving utrecht

Alles over
mijn pensioen

Wat is er precies veranderd? Klopt de berekening die ik laatst kreeg wel? Iedereen die vragen heeft over zijn pensioen, of in het algemeen er meer over wil weten, is van harte welkom op de informatiebijeenkomsten die Bpf Koopvaardij dit jaar houdt. In Rotterdam en Groningen zijn we al geweest.

Woensdag 14 oktober is in de omgeving van Utrecht de laatste bijeenkomst van 2015. Bent u al gepensioneerd of nog lang niet, heeft u zelf een pensioen bij Bpf Koopvaardij of wilt u namens of samen met uw partner komen, u bent allemaal welkom. Houd dus 14 oktober vrij. Beter nog: meld u nu direct aan via onze website! Na aanmelding ontvangt u een bevestiging met de exacte locatie.

Over de twee eerdere bijeenkomsten waren de deelnemers zeer te spreken. U leest hier enkele reacties. Ook voor het bestuur was het fijn om veel direct contact te hebben met de mensen om wie het gaat.

Belangrijk vinden wij om te melden dat het laagdrempelige bijeenkomsten zijn waarop het pensioenfondsbestuur zelf met u in gesprek gaat. Zoveel mogelijk bestuursleden zijn aanwezig en bespreken zelf de onderwerpen uit hun portefeuille.

We hebben geen externe presentator ingehuurd. U krijgt een hapje en een drankje en u mag alles vragen. Van de visie achter ons vermogensbeheer tot een specifieke kwestie rond uw eigen pensioen. Als het nodig is maken we meteen een afspraak om nog eens dieper op uw situatie in te kunnen gaan.

Wat in elk geval aan bod komt is de actuele stand van zaken van het pensioenfonds, risicodeling & solidariteit, ons beleggingsbeleid en de nieuwe pensioenregeling.

'Een leuke kennismaking met het fonds was het voor mij. Het is me nu duidelijk wie het bestuur vormen, wat het beleid is. Goed dat jullie de kosten transparant maken en dat jullie die vergelijken met een peer group. Jammer dat er zo weinig leeftijdgenoten bij zo'n bijeenkomst zijn. Jullie bepalen als pensioenfondsen wat ik straks kan uitgeven. Ik snap niet dat mijn leeftijdgenoten niets over pensioen willen weten. Je betaalt er nu voor; dan wil ik ook nu weten hoe het zit. Ze willen wel weten hoeveel belminuten ze bij hun telefoon krijgen.'

Roelof Boonstra,
(30, vaart zelf nog)

'Ik vond het een hele goede bijeenkomst, de informatie was duidelijk en helder. Mijn man kwam echt voor de informatie vanuit het fonds, ik hoopte nog bekenden van vroeger tegen te komen. Mogelijk waren ze er wel, maar heb ik ze niet herkend.'

Mevr. Bos,
(73, vrouw van gepensioneerd deel-
nemer, heeft zelf ook meegevaren)

'Wat mij opviel is dat de meeste bezoekers van de bijeenkomst al gepensioneerd waren. Er waren weinig actieve deelnemers. Alle vragen die ik vooraf had zijn beantwoord, dus daar ben ik erg tevreden over. Goed om te zien dat er veel bestuursleden aanwezig waren. Ik ben vooral benieuwd naar wat de toekomst gaat brengen en dan met name met het oog op de steeds hoger wordende pensioenleeftijd.'

Dhr. D. Plasman,
(52, vaart zelf nog)

Team Koopvaardij doet vrijwilligerswerk in maritiem tehuis

‘Goed om de mens achter het pensioen eens te zien’

Meehelpen om bewoners van een verzorgingshuis een leuke dag te bezorgen. Het is een bijzonder personeelsuitje. Team Koopvaardij van onze pensioenuitvoerder MN deed het onlangs bij verzorgingshuis Prins Hendrik in het centrum van Egmond aan Zee.

AOW-leeftijd gaat vanaf 2016 versneld omhoog

De AOW-leeftijd is de datum waarop de AOW, die u van de overheid krijgt, ingaat. Uw AOW-leeftijd hangt af van uw geboortedatum. In 2012 heeft de overheid besloten de AOW-leeftijd komende jaren in stapjes op te schuiven van 65 tot uiteindelijk 67 jaar. Dit is nodig omdat mensen steeds ouder worden en daarom langer een AOW-uitkering nodig hebben.

De Eerste Kamer is op 2 juni 2015 echter akkoord gegaan met het voorstel om de AOW-leeftijd vanaf 2016 versneld te verhogen naar 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Vanaf 2022 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting.

Gevolgen versnelde verhoging AOW als u al met pensioen bent

Bent u nu al met pensioen en ontvangt u nog geen AOW-uitkering? Houdt u er dan rekening mee dat u langer dan gedacht alleen het ouderdomspensioen van Bpf Koopvaardij ontvangt. U ontvangt pas enige tijd na uw 65-jarige leeftijd uw AOW. Dit noemen we het AOW-gat. Die situatie kan een flink aantal maanden langer zijn dan waar u tot nu toe op rekende. Voorbeeld: stel u wordt 65 jaar in juli 2016. U zou dan AOW krijgen vanaf 65 jaar + vijf maanden. Met de nieuwe wet is dat 65 jaar + negen maanden. Dat is een verschil van vier maanden. U kunt het complete tijdspad zien op de website van de rijksoverheid.

Heeft u vragen over uw persoonlijke situatie? Neemt u dan contact op met de Servicedesk: servicedesk@koopvaardij.nl of 088 - 007 98 99.

U kunt uw AOW-leeftijd berekenen op www.svb.nl. Vul uw geboortedatum in om te zien vanaf wanneer u AOW krijgt.

De locatie is niet zomaar gekozen. De Prins Hendrik Stichting was van oudsher een tehuis voor oud-zeevarenden die afzwaaiden. Hoewel er nu niet veel oud-zeevarenden wonen, ademt het gebouw een maritieme sfeer uit. 'We wilden met onze club geen standaard teamactiviteit doen', legt Marieke Baran, manager Operations Koopvaardij, uit. 'Maar iets met samenhang met onze doelgroep. Om nog eens concreet te maken voor wie we ons werk eigenlijk doen.'

Team Koopvaardij zette op 15 april een high tea en een wandeling op touw voor de bewoners.

En als afsluiting van de dag zijn de collega's samen gaan eten. Marieke Baran: 'Je merkt aan iedereen dat zo'n activiteit echt wat anders is. Collega's waardeerden het dat we iets gekozen hadden met meerwaarde en betekenis.'

Ook de bewoners van verzorgingshuis Prins Hendrik genoten van de dag. 'Het was natuurlijk een drukke dag voor ze en we hebben even aan elkaar moeten wennen. Maar toen het ijs gebroken was, werd het heel gezellig. En doordat we bij een deel van onze doelgroep op bezoek waren ging ons werk bij MN ook meer 'leven'. Wat wil je nog meer?'

Agnes Aartsen, medewerker Team Koopvaardij:

'Heel leuk om te doen en heel goed om de mens achter het pensioen eens te zien en te horen. Medewerkers van het verzorgingshuis hebben het heel druk, dus is er minder tijd voor een lekkere wandeling of een high tea. Je doet het voor hen, maar ook een beetje voor jezelf hoor. Het is één van de leukste teamuitjes die wij ooit gehad hebben.'

Osob Hawadleh, medewerker Team Koopvaardij:

'Goed om met collega's eens wat anders te doen dan kantoorwerk. En mensen waardeerden het. Ik zag veel blij gezichten en aan het eind van de middag vroegen ze of we nog eens terug wilden komen. Het vergroot ook mijn begrip voor de doelgroep. We vragen bijvoorbeeld elk jaar of pensioengerechtigden in het buitenland een formulier willen inleveren (Attestatie de Vita). Daarvoor moeten ze naar het gemeentehuis. Ik heb nu gezien hoe moeilijk dat voor sommige mensen is. Daardoor ga ik een volgende keer misschien op een andere manier het gesprek aan.'

Verplichtstelling Bpf Koopvaardij opgeschoven naar 67 jaar

De pensioenregeling van Bpf Koopvaardij is verplicht voor zeevarenden die in dienst zijn van scheepsbeheerders aan boord van door hen beheerde zeeschepen met een Nederlandse zeebrief. Vanaf 1 mei 2015 geldt een gewijzigde verplichtstelling tot deelname aan Bpf Koopvaardij.

De belangrijkste wijziging is dat de leeftijd waarop de verplichtstelling eindigt is opgeschoven naar 67 jaar. De verplichtstelling is zonder terugwerkende kracht gewijzigd.

De verplichtstelling start op het moment dat de zeevarende 21 jaar wordt en eindigt op de dag voorafgaand aan de dag waarop de leeftijd van 67 jaar wordt bereikt.

Voorwaarde is dat de zeevarende woont:

- in Nederland/binnen het Rijk of;
- in een land dat lid is van de Europese Unie (EU) of;
- in een land dat hoort tot de Europese Economische Ruimte (EER)* met uitzondering van Zwitserland of;
- in een land waarmee Nederland een overeenkomst op het gebied van sociale zekerheid heeft gesloten, met uitzondering van de Verenigde Staten van Noord-Amerika.

** Er zijn 3 landen die niet bij de Europese Unie (EU) horen, maar wel veel met de EU samenwerken. Samen met de landen van de EU vormen deze 3 landen de Europese Economische Ruimte (EER). Deze 3 landen zijn: Liechtenstein, Noorwegen en IJsland.*

Wie haalden Kim Le

Bijna veertig jaar nadat ze met haar familie werd opgepikt uit de Zuid-Chinese Zee zoekt Kim Le Cao contact met de Nederlandse bemanning aan wie ze misschien haar leven dankt. Wie herkent de Nederlanders op deze foto's?

Ik was zelf nog geen drie jaar', vertelt Kim Le Cao, het meisje dat op de zwart-witfoto tussen haar vader (linksonder) en haar ietwat boos kijkende zus in zit. Ze heeft daardoor geen actieve herinneringen aan de vlucht en kent alleen de feiten en verhalen uit de tweede hand.

Wat de inmiddels 42-jarige Amsterdamse over haar redding weet is dit: 'Wij waren met onze familie en een groep vrienden, in totaal een man of dertig, op de vlucht voor het communistische regime, waartegen mijn vader nog had gevochten. We waren van plan om met de vissersboot van mijn vader naar Maleisië te varen, maar het liep anders. Na een dag of vijf op zee

Vietnamese bootvluchteling zoekt contact met haar

in 1976 uit het water?

zijn we door een Nederlands schip opgepikt en naar een opvangkamp in Japan gebracht. Na enkele maanden konden we als vluchtelingen in Nederland terecht, eerst in een opvangcentrum in het Friese Earnewoude, vervolgens kregen we een woning in Leeuwarden. De Nederlandse opvang was heel royaal. Er was veel empathie voor Vietnamese vluchtelingen. De Vietnamoorlog was natuurlijk ook vrij overzichtelijk, heel anders dan nu met de oorlogen die om religie draaien of de situatie rond de economische vluchtelingen.'

Haar ouders zijn nooit op zoek gegaan naar degenen over wie ze wel voortdurend met veel dankbaarheid praten. Ze weten zeker dat het een Nederlands schip was. Ze menen te weten dat het olie vervoerde en op

weg was naar Australië, maar dat is niet zeker. 'En mijn moeder heeft vooral veel herinneringen aan één bepaald bemanningslid dat ons heel goed heeft geholpen.'

De naam van het schip, van de maatschappij of van één van de bemanningsleden weet ze echter niet. 'Hun enige prioriteit was overleven', verklaart Kim Le Cao. 'Inmiddels ben ik natuurlijk opgegroeid in Nederland, heb de Nederlandse mentaliteit, mijn hele leven is hier. Ik ben een paar keer terug geweest in Vietnam, maar ik herken daar niets. De afgelopen jaren is bij mij toch het verlangen gegroeid om meer te weten over die vlucht en over onze Nederlandse redders. Door hun toedoen ben ik hier terechtgekomen.'

Nederlandse redders

De lange vrouw op de zwart-witfoto, de man linksachter, de bemanningsleden op de kleurenfoto, en niet te vergeten degene die de foto's indertijd maakte en deze waarschijnlijk naar het opvangcentrum heeft opgestuurd: ze moeten toch herinneringen hebben aan dit avontuur, dat zich tussen mei en juli 1976 heeft afgespeeld? En ze moeten te herkennen zijn door lezers van dit blad.

Mocht de zoektocht slagen en de bemanningsleden stellen contact op prijs, dan zou Kim Le Cao hen na al die jaren graag ontmoeten.

Iedereen met tips of informatie kan mailen naar servicedesk@koopvaardij.nl

Jaarverslag 2014

Feiten & Cijfers

Kerncijfers

208

werkgevers

5.338

deelnemers

31.854

gepensioneerden

16.515

slapers

53.707

totaal aantal deelnemers

Beleggingen

3,8 miljard

Belegd vermogen

20,9%

Rendement

221,8 miljoen

Resultaat boekjaar

Kosten pensioenbeheer per deelnemer

€ 141,06

Dekkingsgraad

115,4%

Vereiste dekkingsgraad

107,5%

Algemene ontwikkelingen

Succesvolle **looncontroles**

Nieuw Financieel Toetsingskader per 01-01-2015

Communicatie

1x PensioenPeiling

2x PensioenKompas

3x digitale nieuwsbrief werkgevers

15.730 bezoekers website

720 bezoekers Engelstalige website

Lancering nieuwe website

Verkiezingen onder pensioengerechtigden

TIEN

bestuursvergaderingen

waarvan **2x** samen met de pensioenraad

Hoofdpijnen

- Het pensioenfonds heeft in 2014 verkiezingen gehouden voor een bestuurder om ingevolge de Wet versterking bestuur pensioenfonds namens de pensioengerechtigden zitting te laten nemen in het bestuur.
- Het pensioenfonds heeft in 2014 een kwetsbaarheidsanalyse opgesteld om de houdbaarheid van het pensioenfonds te toetsen.
- Het pensioenfonds heeft de UN-PRI (United Nations Principles for Responsible Investment) ondertekend waarmee het belang van ESG (environment, social & governance) binnen het portefeuillebeheer verder wordt ingevuld.

Versterkt u ons klantpanel?

Bij Bpf Koopvaardij gaat binnenkort een nieuw klantpanel van start. Wilt u kritisch en constructief meepraten over onze communicatie? Bent u iemand die graag een bijdrage levert aan uw pensioenfonds? Wilt u ons af en toe laten weten hoe u tegen pensioenzaken aankijkt? Meld u dan direct aan!

Pensioenmaterie is soms lastig te doorzien, en voor wie er alles van weet kan het moeilijk zijn om de dingen helder uit te leggen. Toch is dat precies wat we bij Bpf Koopvaardij proberen. Daarom maken wij graag gebruik van een panel dat verwachtingen en wensen kenbaar maakt, onze uitingen toetst en ons op onduidelijkheden wijst.

Voorheen hadden wij al een 'lezerspanel'. Het nieuwe klantpanel krijgt een iets bredere opdracht. Leden van het klantpanel geven het fonds informatie over hun behoeften en door hen gewenste onderwerpen, denken mee over de verbetering van de communicatie en toetsen of de bewoordingen die wij gebruiken duidelijk en begrijpelijk zijn.

In totaal zoeken we (minimaal) acht mensen, waarvan er vier leden van de Pensioenraad zullen zijn. Uw stem wordt dus zeker gehoord als u meedoet! Uiteraard willen we graag een goede afspiegeling naar leeftijd en geslacht. Met name aanmeldingen van actieve deelnemers en van vrouwen – deelnemer, gepensioneerde of nabestaande – voor het panel juichen we toe. We weten namelijk dat veel van onze uitingen juist door het (vaak vrouwelijke) thuisfront als eerste gelezen worden.

Als panellid zult u bijvoorbeeld brieven, dit PensioenKompas, de PensioenPeiling, maar ook e-mails ter beoordeling krijgen. Daarbij wordt een evaluatieformulier/vragenlijst/beoordelingsformulier meegestuurd, met vragen als:

- Wat vindt u van de leesbaarheid?
- Is het volledig? Mist u informatie? Wat moet anders?
- Is het begrijpelijk?
- Is de tekst duidelijk?
- Welke onderwerpen wilt u dat we bespreken?

Eén of twee keer per jaar sturen we een algemene enquête over communicatie-uitingen. Daarnaast wordt twee keer per jaar een bijeenkomst georganiseerd met het klantpanel om te brainstormen over verbeteringen en te evalueren hoe het is gegaan in de voorgaande periode. In die bijeenkomsten kan het ook gaan over de algemene kijk op pensioenen. Hoe gaan de panelleden om met al het nieuws over de pensioenen in de media? Wat doen ze ermee? Hoe staan ze tegenover 'pensioen in het algemeen' en tegenover hun eigen pensioen in het bijzonder? Hoe kan Bpf Koopvaardij hierbij aansluiten?

U zit als panellid uiteraard niet voor altijd vast aan het klantpanel. Na een paar jaar gaan we weer op zoek naar nieuwe panelleden. Dit zorgt ervoor dat de frisse blik behouden blijft.

Interesse? Neem dan contact op met Doro Oppelaar:
E-mail: dop@bpfkoopvaardij.nl
Telefoonnummer: 020 – 586 66 51

Berichten op het digitale prikbord in PensioenKompas?

Heeft u leuke foto's of verhalen? Zoekt u oud-collega's? Of wilt u een oproep doen voor een reünie? U kunt berichten plaatsen op www.koopvaardij.nl/prikbord. Of stuur een mail naar servicedesk@koopvaardij.nl en wie weet staat uw verhaal in één van de volgende PensioenKompassen. De redactie behoudt het recht uw tekst te wijzigen of in te korten.

Verhaal

Kroongetuige van een scheepsdrama

'Middellandse Zee 1967 tussen Sicilië en Bizerte tijdens mijn allerlaatste reis. Windkracht zeven. We zijn "home-bound". Ik vaar als tweede wtk op het m.s. Hathor van de KNSM. Al pratend met mijn collega op de brug ontdek ik iets wat ik in tien jaar nooit heb gezien. Er steekt een grote rechthoek op vijf mijl afstand boven de horizon uit. "Heb je dat gezien stuurman. Wat is dat daar?" vraag ik. De stuurman antwoordt: "Ja, dat vraag ik me ook af. Het lijkt wel een bak die gesleept wordt." Ik vraag hem of hij de sleepboot kan zien. De stuurman zegt: "Ik heb het al een tijd op de radar en het verplaatst zich heel langzaam." Dan ontdekt de stuurman recht vooruit nog een vreemd object op zijn radar. Het verplaatst zich ook nauwelijks. Al gauw komt er een silhouet boven de kim in zicht. Het tweede voorwerp heeft een heel andere vorm. Het blijkt het achterdeel van een tanker te zijn. Rook kringelt omhoog en aan de bungelende 'livelines' te zien is er een reddingssloep weg.

Inmiddels is ons hele schip op de hoogte en de kapitein realiseert zich dat we de eerste getuigen zijn van de scheepsramp. Hij weet dat hij de zoekactie moet leiden. Onze marconist zendt noodsignalen. Er moet hulp komen om de reddingssloep te zoeken. De tanker is ontploft en in

tweeën gebroken. Overal steken stukken verwrongen staal naar buiten en het is duidelijk te zien welke tank is ontploft. We draaien rondjes en blazen met de scheepshoorn om aandacht te trekken van eventuele overlevenden. Het is helder weer. Uit alle windrichtingen zien we vrachtschepen naderen, die zich door ons laten informeren. Natuurlijk kijken we gespannen uit of we de reddingssloep zien. Dat is vermoeiend bij windkracht vijf. Je kunt de sloep alleen ontdekken als hij op een golftop dobert. 's Middags komt de Franse marine in actie en hun verkenningsvliegtuig vliegt laag over ons heen. Hij weet dat we de zoekleiding hebben en groet met zijn vleugeltips.

Tegen zonsondergang komt de kapitein mijn hut binnen en stelt voor het zoeken te staken voor de nacht. Maar dan komt de marconist met een dringend bericht. De wrakstukken zijn van s.s. Circe en de Franse marine heeft de reddingssloep gevonden. Aan boord van de reddingssloep treffen ze acht lijken en één overlevende. Wat er met de slachtoffers precies gebeurd is? We moeten er naar gissen. Maar zeker is voor mij dat alle opvarenden uiteindelijk de tankexplosie niet hebben overleefd. Met kennelijk één uitzondering. Wat moet die man getraumatiseerd zijn. En wat een held. Want alleen de allersterkste heeft kennelijk de kracht gehad de getroffenen aan boord van de sloep te helpen.

En dan... 37 jaar later op 28 juni 2004 vaar ik met het zeiljacht de 'Hawk' met schipper Cornelis Visser voor de kust van Tunesië, tussen Bizerte en Sidi Bou Saïd. En wat zie ik met mijn verrekijker op de kust liggen? Twee wrakstukken. Door het omhoog geklapte dek weet ik zeker dat ik me niet vergis. Het zijn de wrakstukken van het s.s. Circe. Bruin van al die decennia roest.'

De heer J. Wijers

Verkoopexpositie Maritieme schilderijen in het Molenmuseum

Tot en met 25 oktober 2015 is er een grote verkoopexpositie 'Uit de slapkist' van Fred Boom in het Molenmuseum in Koog aan de Zaan. Met meer dan 125 schilderijen van zijn hand.
www.zaanschemolen.nl

Hij schrijft hierover het volgende:
'In de periode 1959-1970 voer ik als werktuigkundige bij de KNSM. Ik kijk met plezier terug op deze tijd en heb nog steeds contact met oud-collega's. Als maritiem schilder heb ik inmiddels honderden schepen uit de Koopvaardij geschilderd.

De slapkist was een kist die de vroegere zeekapiteins meenamen. Hieruit verkochten ze allerlei zaken aan de bemanning en eventuele passagiers. Uit de slapkist van deze expositie komen echter alleen schilderijen in olieverf, gouache of aquarel in verschillende afmetingen. Deze zijn, op enkele grote schilderijen na, allemaal ingelijst. Bovendien enkele schilderijen met z.g. "Werken zonder deining"

Voor deze expositie is een catalogus op A4 formaat beschikbaar. Met afbeeldingen van de geëxposeerde maritieme schilderijen in full colour, informatie over afmeting, schildertechniek en prijs categorie. Deze catalogus kost € 10,- (€ 12,50 incl. verzendkosten) en is telefonisch bij mij te bestellen.

Ik hoop u te ontmoeten op deze tentoonstelling, waar ik regelmatig aanwezig zal zijn.'

Voor inlichtingen en bestelling:
Fred Boom
Telefoonnummer: 075 - 670 22 55
E-mail: fred.boom@fredboom.nl

Gezocht: Spulletjes L. Smit & Co's Internationale Sleepdienst/Smit Internationale

Wie helpt mij als verzamelaar aan spulletjes van L. Smit & Co's Internationale Sleepdienst/Smit Internationale?
Specifiek zoek ik naar een pet van deze vroegere sleepvaartmaatschappij. Ik ben ook blij met andere petten en losse petemblemen koopvaardij, sleepvaart en reddingswezen. Kosten worden vergoed.

D.P.G. van der Horst
Telefoonnummer: 0512 - 47 17 06
E-mail: dpg.vanderhorst@chello.nl

**VERKOOP
EXPOSITIE**
UIT DE SLAPKIST
van
Fred Boom
MARITIEME SCHILDERIJEN &
TEKENINGEN
EN WERK ZONDER DEINING
30 AUGUSTUS
T/M
25 OKTOBER 2015
MOLENMUSEUM
Museumlaan 18, Koog aan de Zaan, 075-6288968
OPENINGSTUDE:
DINSDAG T/M VRIJDAG VAN 11:00 - 17:00 UUR
ZATERDAG EN ZONDAG VAN 13:00 - 17:00 UUR
Zie voor verdere info: www.fredboom.nl

Gezocht: Bemanning motorschip Wijmers en Munte van reder J. Bont, Haren

Meneer en mevrouw Bos uit Midwolda komen graag in contact met bemanning van het motorschip Wijmers en Munte van reder J. Bont, Haren. Uit de periode 1958 tot en met 1966/1967.

Graag contact via e-mail: b.bos39@kpnplanet.nl

Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij

PENSIOENKOMPAS